

Varde Kommune

Att.: [REDACTED]

[REDACTED]@varde.dk

Dato: 22-04-2025
Enhed: Kommunalret
Sagsbeh.: Christine Voigt
Christjansen
Koordineret med:
Sagsnr.: 2025 - 1937
Dok. nr.: 303175

Svar på henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Varde Kommune har ved e-mail af 28. januar 2025 rettet henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Varde Kommune har bl.a. anført følgende i henvendelsen af 28. januar 2025:

"1. Kan byrådet træffe en beslutning om anmodning om deltagelse i en aktivitet jf. kommunestyrelseslovens § 16 stk. 5 jf. § 16 stk. 1 litra f) med tilbagevirkende kraft?

For besvarelse af dette spørgsmål skal det lægges til grund, at Byrådet allerede har truffet beslutning om, at det ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter kstl. § 16 stk. 1 litra f jf. kstl. § 16 stk. 5, men der foreligger ikke inden aktiviteten en konkret eller generel (konkretiseret) anmodning om deltagelse i hvervet/aktiviteten.

2. Kan byrådet træffe beslutning om, at der udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ifølge kommunestyrelsesloven § 16 stk. 1 litra f) i forhold til et konkret erhverv jf. kommunestyrelseslovens § 16 stk. 5 med tilbagevirkende kraft og træffe beslutning om, at anmode byrådspolitiker om at deltage i et hverv med tilbagevirkende kraft?

For besvarelse af spørgsmålet kan det ligges til grund, at der er truffet beslutning om at yde tabt arbejdsfortjeneste efter kstl. § 16 stk. 1 litra f jf. kstl. § 16 stk. 5, men at den pågældende aktivitet ikke er indeholdt i denne beslutning."

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har forstået Varde Kommunes henvendelse således, at kommunen ønsker svar på, om kommunalbestyrelsen kan anmode et medlem af kommunalbestyrelsen om at varetage et nærmere angivet kommunalt hverv i henhold til § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse med tilbagevirkende kraft, således at medlemmets varetagelse af hvervet vil blive omfattet af medlemmets faste vederlag i henhold til § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse og blive omfattet af kommunalbestyrelsens adgang til efter § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse at træffe beslutning om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for medlemmets varetagelse af hvervet.

Videre har Indenrigs- og Sundhedsministeriet forstået kommunens henvendelse således, at kommunen ønsker svar på, om kommunalbestyrelsen efter § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse kan træffe beslutning om at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til et medlem af kommunalbestyrelsen for varetagelse af de i § 16, stk. 1, litra f, nævnte hverv med tilbagevirkende kraft.

1. Retsgrundlag

1.1. Om kommunalbestyrelsens mulighed for med tilbagevirkende kraft at anmode et medlem om at varetage et kommunalt hverv, således at medlemmets varetagelse af hvervet vil blive omfattet af medlemmets faste vederlag og blive omfattet af kommunalbestyrelsens adgang til efter § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse at træffe beslutning om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for medlemmets varetagelse af hvervet (jf. § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse)

1.1.1. Lov om kommunernes styrelse

Følgende fremgår af § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse¹:

”§ 16. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

[...]

f) varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg og

[...]”

1.1.2. Vederlagsvejledningen²

Af vederlagsvejledningen, pkt. 2.1.1.1., fremgår bl.a. følgende om, hvad der nærmere ligger i, at et hverv skal varetages *efter anmodning* fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. bestemmelsen i § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse:

”Ministeriet har udtalt, at kun hverv, der varetages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, er omfattet af bestemmelsen. Det afgørende er, at der er truffet en reel beslutning af kommunalbestyrelsen eller udvalget om, at det pågældende medlem skal varetage det pågældende hverv. I praksis vil beslutningens indførelse i beslutningsprotokollen være dokumentation for, at kommunalbestyrelsen eller udvalget har truffet beslutning herom. Det er ikke i sig selv tilstrækkeligt, at kommunalbestyrelsens eller udvalgets drøftelser bekræftes af en sekretær (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 21. oktober 2014, sagsnr. 2014-18352, resumédata-basen 14.5.9.).

[...]

Et formøde mellem partiernes gruppeformænd og borgmesteren, der er indkaldt af borgmesteren med henblik på at orientere om sager, der er på dagsordenen til det kommende kommunalbestyrelsesmøde, vil være omfattet af litra f, hvis kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg anmoder om, at møderne afholdes. Dette kan ske ved en generel beslutning, der dog må være nærmere konkretiseret, så det er klart, hvor ofte møderne afholdes, og evt. hvilke sager møderne skal omhandle. (Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 6. januar 2014, sagsnr. 2013-11230, resumédata-basen 14.5.1). Da kommunalbestyrelsens accept af, at møderne er omfattet af litra f, i givet fald skal være nærmere konkretiseret, vil stiltiende accept i praksis næppe kunne forekomme.”

¹ Lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024.

² Vejledning nr. 9631 af 15. juni 2022 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv

1.1.3. Praxis

Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium har i notat af 21. oktober 2014, sagsnr. 2014-18352, resumédata-basen 14.5.9., udtalt sig om, hvordan formuleringen *efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg* i § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse nærmere skal forstås.

Således fremgår følgende af skrivelsen:

”Hverken forarbejderne til kommunestyrelseslovens § 16, stk. 1, litra f, vederlagsvejledningen eller den kommenterede styrelseslov indeholder fortolkningsbidrag i relation til, hvad der nærmere ligger i, at et hverv varetages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg.

En sådan anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg må imidlertid bero på kommunalbestyrelsens eller udvalgets beslutning om, at et medlem skal varetage det pågældende hverv.

[...]

Såvel kommunalbestyrelsens som udvalgenes beslutninger indføres således i en beslutningsprotokol, der efter hvert møde underskrives af de medlemmer, som har deltaget i mødet.

Beslutningsprotokollens formål er at afgive dokumentation for indholdet af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger. Indførelse af en beslutning i beslutningsprotokollen er dog ikke en gyldighedsbetingelse, men derimod en ordensforskrift, som skal overholdes.

En kommunalbestyrelses- eller udvalgsbeslutning truffet i henhold til reglerne herom er således gyldig, selvom beslutningen ikke indføres i protokollen. Protokollen fungerer alene som dokumentationskilde. Det afgørende er derfor, at der i realiteten er truffet en beslutning om, at et medlem skal varetage et hverv omfattet af kommunestyrelseslovens § 16, stk. 1, litra f.

Det er således ikke en nødvendighed, at det i kommunens regulativ forudsættes, at der foreligger en protokolleret anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, men det er omvendt heller ikke i sig selv tilstrækkeligt, at kommunalbestyrelsens eller udvalgets drøftelser bekræftes af en sekretær.

Hvordan kommunen formulerer sig i sit regulativ, må være op til kommunen selv at beslutte. Det afgørende er blot, at der er truffet en reel beslutning af kommunalbestyrelsen eller udvalget om, at medlemmet skal varetage det pågældende hverv. I praksis vil beslutningens indførelse i beslutningsprotokollen være dokumentation for, at kommunalbestyrelsen eller udvalget har truffet beslutning herom.

[...]

Konklusion: Et hverv er kun omfattet af kommunestyrelseslovens § 16, stk. 1, litra f, såfremt hvervet varetages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. Det afgørende er, at der er truffet en reel beslutning af kommunalbestyrelsen eller udvalget om, at medlemmet skal varetage det pågældende hverv. I praksis vil beslutningens indførelse i beslutningsprotokollen være dokumentation for, at kommunalbestyrelsen eller udvalget har truffet beslutning herom. Det er ikke i sig selv

tilstrækkeligt, at kommunalbestyrelsens eller udvalgets drøftelser bekræftes af en sekretær.”

1.2. Om kommunalbestyrelsens mulighed for med tilbagevirkende kraft at træffe beslutning om dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for kommunale hverv omfattet af § 16, stk. 1, litra f (jf. § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse)

1.2.1. Lov om kommunernes styrelse

Følgende fremgår af § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse:

”§ 16. [...]

Stk. 5. Et medlem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder mv. Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning til et medlem for udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter. Erstatningen kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbæleb, som af indenrigs- og sundhedsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 a, stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.”

1.2.2. Lov om kommunernes styrelse med kommentarer

Af lov om kommunernes styrelse med kommentarer, Hans B Thomsen m.fl., 2022, 3. udgave, side 354, fremgår bl.a. følgende om, hvilke møder m.v. der er omfattet af ordningen med erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste:

”Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem vælger erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, har vedkommende efter stk. 5, 4. pkt., ret til at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved deltagelse i de i litra a-e nævnte møder og kurser. Herudover kan kommunalbestyrelsen efter stk. 5, 5. pkt., beslutte at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med et medlems varetagelse af de hverv, der er nævnt i litra f. Der er således adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med udførelse af andre kommunale hverv end møder, hvis hvervet varetages efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller et udvalg (§ 16, stk. 1, litra f). Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning herom fra gang til gang eller med generel virkning, forudsat at det i beslutningen præcist angives, hvilke hverv der skal kunne begrunde ydelse af erstatning for tabt dokumenteret arbejdsfortjeneste.”

1.2.3. Vederlagsvejledningen

Af vederlagsvejledningen, pkt. 2.1.3.1., fremgår blandt andet følgende om, hvilke møder m.v. der er omfattet af ordningen med erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, og om kommunalbestyrelsens beslutning efter § 5, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse:

”Hvilke møder m.v. er omfattet af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste?

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem vælger erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, har vedkommende ret til erstatning i forbindelse med varetagelsen af de hverv, der er nævnt i § 16, stk. 1, litra a-e, i lov om kommunernes styrelse, jf. § 16, stk. 5, i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med et medlems varetagelse af de hverv, der er nævnt i §

16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse, jf. § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse. Der er således adgang til at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med udførelsen af hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller et udvalg, selv om der ikke er tale om et møde. [...]

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning herom fra gang til gang. Beslutningen kan imidlertid også træffes mere generelt, forudsat at det er præcist angivet, hvilke hverv der skal kunne begrunde udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Kommunalbestyrelsen vil således kunne vedtage generelle bestemmelser i form af et vederlagsregulativ, såfremt de vedtagne retningslinjer er inden for lovgivningens rammer og ikke afskærer medlemmer, der har dokumenteret deres tabte arbejdsfortjeneste, fra at få erstatning.”

2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering

Indledningsvis bemærkes, at et medlem af kommunalbestyrelsen, der har valgt at være omfattet af ordningen om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og i øvrigt opfylder de almindelige betingelser herfor, har mulighed for at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelsen af et kommunalt hverv, hvis 1) medlemmets varetagelse af hvervet sker efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse, og 2) kommunalbestyrelsen har besluttet, at varetagelse af sådanne hverv skal give ret til erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse.³

2.1. Om kommunalbestyrelsens mulighed for med tilbagevirkende kraft at anmode et medlem om at varetage et kommunalt hverv, således at medlemmets varetagelse af hvervet vil blive omfattet af medlemmets faste vederlag og blive omfattet af kommunalbestyrelsens adgang til efter § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse at træffe beslutning om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for medlemmets varetagelse af hvervet (jf. § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse)

Efter § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse omfatter det faste vederlag kommunalbestyrelsesmedlemmets varetagelse af andre nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg.

Det afgørende for, at et hverv kan siges at være varetaget efter anmodning fra kommunalbestyrelsen, er, at der er truffet en reel beslutning af kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. I praksis vil beslutningens indførelse i beslutningsprotokollen være dokumentation for, at kommunalbestyrelsen eller udvalget har truffet beslutning herom.⁴

Beslutningen kan træffes forud for den enkelte aktivitet i henhold til det pågældende hverv efter § 16, stk. 1, litra f. Kommunalbestyrelsen kan imidlertid også vælge at træffe en generel beslutning om, at et medlem skal varetage et nærmere angivet

³ Indenrigs- og Sundhedsministeriets brev af 21. december 2010, j.nr. 1008222, resumédata-basen 10.5.10.

⁴ Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 21. oktober 2014, sagsnr. 2014-18352, jf. resumédata-basen 14.5.9., og vederlagsvejledningens pkt. 2.1.1.1

kommunalt hverv i henhold til § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse.⁵
Kommunalbestyrelsens eller udvalgets beslutning kan ikke delegeres til andre.⁶

Det er på den baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det forhold, at et hverv efter § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse skal varetages *efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg*, må forstås således, at kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg ikke med tilbagevirkende kraft vil kunne anmode et medlem om at deltage i et kommunalt hverv omfattet af § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse. Kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg skal således forud for aktiviteten omfattet af § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse enten have anmodet medlemmet om at deltage i aktiviteten eller truffet en generel beslutning, der omfatter den pågældende aktivitet.

Såfremt kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg ikke forud for aktiviteten omfattet af § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse konkret eller generelt har anmodet medlemmet om at deltage i aktiviteten, vil det faste vederlag og kommunalbestyrelsens adgang til at træffe beslutning om erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hvervet således ikke omfatte den pågældende aktivitet.

2.2. Om kommunalbestyrelsens mulighed for med tilbagevirkende kraft at træffe beslutning om dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for kommunale hverv omfattet af § 16, stk. 1, litra f (jf. § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse)

Det følger af § 16, stk. 5, 1.-4. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at et medlem for deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste mod en reduktion af det faste vederlag. Valget foretages forud for og med virkning for et regnskabsår ad gangen. Således vil et kommunalbestyrelsesmedlem efter regnskabsårets begyndelse ikke kunne vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v., ligesom medlemmet ikke vil kunne fremsætte ønske herom med tilbagevirkende kraft.

Derudover kan kommunalbestyrelsen efter § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse, beslutte at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til et medlem for varetagelse af de i § 16, stk. 1, litra f, nævnte hverv. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning herom fra gang til gang. Kommunalbestyrelsen kan imidlertid også vælge at træffe en generel beslutning om, at der ydes erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af de i § 16, stk. 1, litra f, nævnte hverv, forudsat at det er præcist angivet, hvilke hverv der skal kunne begrunde udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste.

Kommunalbestyrelsens beslutning om at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af de i § 16, stk. 1, litra f, nævnte hverv kan efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse ikke delegeres til andre.

⁵ Økonomi- og Indenrigsministeriets notat af 6. januar 2014, sagsnr. 2013-11230, resumédata-basen 14.5.1, og vederlagsvejledningens pkt. 2.1.1.1.

⁶ Indenrigs- og Sundhedsministeriets brev af 21. december 2010, j.nr. 1008222, resumédata-basen 10.5.10.

Det fremgår ikke af bestemmelsen i § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse, om kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til et medlem for varetagelse af de i § 16, stk. 1, litra f, nævnte hverv med tilbagevirkende kraft.

Det er imidlertid efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse mest nærliggende, at kommunalbestyrelsen ikke efter bestemmelsen i § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse med tilbagevirkende kraft vil kunne træffe beslutning om at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til et medlem for varetagelse af et kommunalt hverv omfattet af § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse. Dette skal ses i sammenhæng med, at også kommunalbestyrelsens beslutning om selve medlemmets deltagelse i det kommunale hverv skal ske forud for deltagelsen og således ikke kan ske med tilbagevirkende kraft, jf. herved § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse.

Kommunalbestyrelsen skal således forud for aktiviteten omfattet af § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse enten have besluttet at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til et medlem for varetagelsen af det pågældende hverv eller have truffet en generel beslutning herom, der omfatter varetagelsen af det pågældende hverv.

2.3. Endelig vurdering

Sammenfattende er det på ovenstående baggrund Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det er en forudsætning for, at kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til et medlem for varetagelsen af et hverv omfattet af § 16, stk. 1, litra f, jf. § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at kommunalbestyrelsen – enten forud for den enkelte aktivitet eller ved en generel beslutning – har anmodet medlemmet om at varetage det pågældende hverv efter § 16, stk. 1, litra f.

Ligeledes er det en forudsætning, at kommunalbestyrelsen i henhold til § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse – enten forud for den enkelte aktivitet eller ved en generel beslutning, hvor det er præcist angivet, at det pågældende hverv skal kunne begrunde udbetaling af erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste – har truffet beslutning om, at medlemmet vil kunne modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for varetagelsen af det pågældende hverv omfattet af § 16, stk. 1, litra f, i lov om kommunernes styrelse.

Det er dermed Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at hverken beslutningen efter § 16, stk. 1, litra f, eller beslutningen efter § 16, stk. 5, 5. pkt., i lov om kommunernes styrelse kan ske med tilbagevirkende kraft.

Med venlig hilsen

Christine Voigt Christjansen